

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-06-05
Besvaras senast
2025-06-11 kl. 12.00

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:1231 Tillfällig skattenedsättning på elpannor och värmepumpar inom fjärrvärmeverksamhet

I dag finns cirka 1 240 MW driftklara elpannor i de svenska fjärrvärmesystemen. Elpannorna har dock använts i mycket begränsad omfattning de senaste åren på grund av att de belastas med full energiskatt på el på 43,9 öre per kilowattimme. Vidare finns i dag värmepumpar med en total installerad värmeeffekt på cirka 1 230 MW i de svenska fjärrvärmesystemen som möjliggör utnyttjande av lågvärdig restvärme från olika verksamheter som exempelvis reningsverk och datorhallar.

Genom att förbättra de skattemässiga förutsättningarna för elpannor och värmepumpar i fjärrvärmeverksamhet skulle fjärrvärmeföretagen ges förutsättningar att bidra till en ökad stabilitet i elsystemet. Genom att utnyttja de alltmer frekventa perioderna med låga och till och med negativa elpriser kan fjärr- och kraftvärmen bidra med planerbar elproduktion och hjälpa till att motverka de volatila priser som blivit mer frekventa på dagens elmarknad. En skattenedsättning på el för fjärrvärmeproduktion innebär också att leverans av stödtjänster med främst elpannor kan öka på svenska kraftnäts marknader för balanskraft vilket skulle bidra till att minska balanskostnaderna.

Svenska fjärrvärmeföretag bidrar till ett flexibelt energisystem genom möjligheten att växla mellan att antingen prioritera elbaserad fjärrvärmeproduktion eller samtidig produktion av el och fjärrvärme i kraftvärmeverk. En skattenedsättning skulle bidra även till förbättrade förutsättningar att utnyttja termiska lager där elöverskott kan lagras i form av värmeenergi. Därmed har fjärrvärmen potential att utgöra flexibilitetsresurs i stor skala.

En skattenedsättning för fjärrvärmeproduktion skulle även bidra till att påskynda och sänka kostnaderna för utfasningen av kvarvarande användning av fossila bränslen i fjärrvärmesektorn och bidrar därmed till minskade koldioxidutsläpp och till att nå de klimatpolitiska målen. En skattenedsättning skulle även främja sektorskoppling med förbättrade förutsättningar att ta tillvara lågvärdig restvärme genom storskaliga värmepumpar. Denna potential bedöms öka väsentligt framöver med nyetablering av industri som genererar stora mängder restvärme, vilket Energimyndigheten också visar i en rapport om genomförandet av energieffektivitetsdirektivet i höstas.

Som en följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina har importen av biobränslen från Ryssland och Belarus till EU upphört, vilket har lett till kraftigt ökade biobränslepriser. En skattenedsättning skulle bidra till minskad efterfrågan på och beroende av biobränsle och kunna bidra till sjunkande biobränslepriser och därmed till lägre produktionskostnader för fjärrvärme. Detta skulle i sin tur ge en prisdämpande effekt för fjärrvärmekunderna.

Regeringen har nyligen skickat ut ett remissförslag om en generell energiskattesänkning på el från nästa år för att minska energikostnaderna för hushåll och företag. En riktad skattenedsättning för elpannor och värmepumpar i fjärrvärmeverksamhet skulle kunna komplettera detta förslag med stora systemnyttor för energisystemet och även bidra till dämpade fjärrvärmepriser med jämförelsevis små offentligfinansiella kostnader.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson följande:

Är ministern beredd att sänka energiskatten på el till elpannor och värmepumpar i fjärrvärmeverksamhet?

.....

Monica Haider (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch